

Socialförvaltningen

Socialnämnden

Handläggare:
Ulf Eiderbrant

Rapport om dagcentret Crossroads 2018

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att lägga informationen till handlingarna

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade i juni 2016 att uppdra till socialnämnden att ansvara för driften av ett härbärge och ett dagcenter riktat till målgruppen EU-migranter så länge som behov av insatserna finns. KS beslutade även att uppdra till socialnämnden att utveckla det uppsökande arbetet gentemot målgruppen. Med målgruppen ska förstås EU-medborgare som försörjer sig genom tiggeri eller enklare arbete och som inte är berättigade till annat stöd genom socialtjänsten. Uppsala kommun har under flera år samverkat med civilsamhället kring stödinsatser för målgruppen. Uppsala Stadsmission var tidigt ute med att påtala målgruppens behov av stöd och hjälp. Även andra ideella organisationer och kyrkliga samfund har arbetat på olika sätt med stödinsatser.

I samverkan med Uppsala kommun startade Uppsala Stadsmission dagcentret Crossroads under hösten 2014. Verksamheten drevs i fortlöpande dialog med socialnämnden och genom årliga verksamhetsbidrag. Uppsala kommun har tillsammans med kyrkliga samfund och frivilligorganisationer verkat för ett aktivt samarbete. I det samarbetet har även polisen deltagit. Uppsala stadsmission och Crossroads har varit en aktiv och viktig part i det samarbetet. Situationen med EU-migranter som kommer till Uppsala har förändrats. Socialnämnden beslutade under 2018 att utöka det uppsökande arbetet. Polisen har också ändrat arbets sätt till att mer aktivt förhindra olovliga bosättningar och brottslig aktivitet. Uppsökarens arbete har inneburit att fler barn har uppmärksamats. Medföljande barn till EU-migranter syns numera sällan i stadsmiljön. Mot bakgrund av ett minskat behov av akuta hjälpinsatser för målgruppen så beslutade socialnämnden i mars 2018 att avsluta samarbetet kring Crossroads med Uppsala stadsmission. Uppsala stadsmission beslutade att stänga verksamheten i oktober 2018 eftersom medel till fortsatt drift saknades samt att lokal för verksamheten saknades.

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

Slutrapport Crossroads Januari - oktober 2018

Crossroads är en öppen dagverksamhet och har sedan starten november 2014 varit en av Uppsala Stadsmissions öppna sociala dagverksamheter. Sedan augusti 2016 har vi funnits på Seminariegatan 32. Verksamhetens sista öppettid var den 19 oktober. På grund av att hyresavtalet upphörde och ingen fortsatt finansiering fanns ingen möjlighet att Crossroads skulle fortsätta.

Syftet har varit att EU-migranter och tredjelandsmedborgare som uppehåller sig i Uppsala ska ha någonstans att vända sig och få stöd, så kyrkor och andra sociala organisationer samt företag kan avlastas och insatserna koncentreras i samarbete med myndigheter och nätverket för EU-migranter.

Målgruppen: *Eu migranter* som befinner sig i hemlöshet och lever i ekonomisk och annan utsatthet. Främst kommer gäster från några få områden i Rumänien, Vilcea, Bacau, Tulcea, samt *tredjelandsmedborgare* dvs medborgare som har ett uppehållstillstånd i annat EU land än Sverige, främst Spanien och Italien, men ursprungligen kommer från ett land utanför Europa. De flesta av dem kommer från Nigeria.

Metoder/modeller/teoretisk grund: Vårt motto är; "Ömsesidig respekt och personligt bemötande" där vi uppmuntrar varje människa att tillvarata sina styrkor och stödjer varje människas idéer om att skapa ett bättre liv för sig och sin familj. Vi har dagligen haft samtal om rättigheter och skyldigheter i Rumänien och andra EU länder såväl som i Sverige, samt deras eget ansvar att motverka diskriminering i samhället genom att följa regler och vara goda förebilder.

Verksamhet

Crossroads har framförallt varit en *mötesplats där vi gett stöd*. Crossroads har erbjudit förstärkt frukost varje vardag mellan 8.00 – 10.30 och varit öppet fram till 12.00 för dem som haft ett särskilt ärende. Möjligt har funnits att duscha och få sina kläder tvättade. Vi har vinnlagt oss om att få förtroendefulla relationer med gästerna, språket har mest varit engelska och rumänska.

Följande områden har ingått i stödet till målgruppen (ingen prioriteringsordning):

Skyldigheter: Stöd i anmälan till Skatteverket och i samtal till Transportstyrelsen för försäkring, besiktning och skatt i samband med bilköp samt med av- & på-ställning av fordon.

Rättigheter: Stöd i CV skrivande och anmälan till AF för arbetssökande samt stöd i att läsa jobbbannonser, anmälan till SFI, bankärenden samt stöd i rumänska kontakter. (Många har önskat hitta tillfälliga "vita jobb").

Sjukvård: Hjälpt att boka tid hos tandläkare, läkare och barnmorska

Tolkstöd till myndigheter och privata kontakter för olika stöd.

Myndighetskontakt: Tolkning och stöd i kontakt med socialtjänst och polis samt arbetsrelaterade kontakter.

Basbehov: Dusch, toalettbesök, tvätt av kläder samt förstärkt frukost.

Kläder: Barn till tredjelandspersoner som bor i Uppsala och där föräldrarna försöker försörja sig, har fått kläder i skiften av årstider. Inga barn från Rumänien har kommit under 2018. Vuxna har fått underkläder 1-2 gånger /termin samt i nödsituation en jacka och ett par skor, särskilt vintertid.

Utdelning av mat o hygienartiklar: Tack vare matöverskott får vi ingredienser till att laga förstärkt frukost samt dela ut viss mat och hygienartiklar, främst till tredjelandsmedborgare. Även rumäner har erbjudits, men det är inte många som har möjlighet att laga mat eftersom de bor i bilar eller har begränsade möjligheter att laga mat på Härbärgen.

Post: Alla EU medborgare har erbjudits en tillfällig postadress på Crossroads och hämta sin post här.

Under hösten 2018 fick alla ändra sin adress eller fick information om Poste restante.

Samhällsinformation och språkundervisning: Vi ger samhällsinformation vid samtal med en eller två personer i taget eftersom behoven ser olika ut. EU medborgare erbjuds SFI i Uppsala sedan februari 2016. Främst har tredjelandspersoner anmält sig dit. Endast träning i svenska genom konversation har efterfrågats.

Rumäner söker främst stöd för basbehov, hälsovård samt med Transportstyrelsen, försäkringsbolag, polis samt kontakt med arbetsförmedlingen.

EU migranter från tredjeländ önskar främst hjälp med att skriva CV, få kontakt med arbetsförmedling, Skatteverket, SFI, hälsovård samt att söka arbete.

Statistik

Under 2018 var det en minskning av besökande rumäner. Kontakter med ca 70 enskilda personer, varav 30 – 40 rumäner och mellan 20 – 30 tredjeländspersoner under året. I *genomsnitt* har 4–9 kvinnor/dag och ca 7–14 män/dag besökt Crossroads. Några gäster har kommit varje dag men de flesta två – tre dagar /vecka.

Barn 0–18 år: De barn som kommit till Crossroads under 2018 har varit tredjeländsmedborgare vars föräldrar aktivt söker arbete. Dessa barn går i skola eller förskola och kommer ytterst sällan till Crossroads. Bland rumänerna har inga barn kommit till Crossroads, förutom tillfälliga besök av barn från en familj vars ena förälder arbetar i Sverige.

Orsaken till färre människor Gästerna har påtalat att de nu bor utanför Uppsala för att inte bli fråntagna sina bilar. Kvinnorna som tigger, körs direkt till sin "plats", och därför är det männen som besökt verksamheten. Kvinnorna kommer 1 – 2 dagar i veckan. Människor från Rumänien som finns i Uppsala med omnejd har minskat till mellan 50 – 70 personer, enligt vår bedömning. Av tredjeländspersoner är det oftast män som söker stöd i sitt arbetssökande, men både män och kvinnor har fått stöd att skriva CV. Därefter söker de arbete, med visst stöd av oss. Genomströmningen har varit större för denna grupp eftersom de får arbete, men det kommer hela tiden "nya" personer som behöver stöd i proceduren kring att hitta arbete.

Råd och stöd till privata svenskar, företag och myndigheter

Crossroads blev en viktig informationskälla när såväl privatpersoner som företag och myndigheter tog kontakt för att få information. Fokus var frågor kring förhållningssätt, hur man bäst hanterar olika situationer, rapporter om iakttagelser att människor far illa mm.

Utåtriktad verksamhet och samarbeten

Uppsala kommuns brett sammansatta arbetsgrupp för utsatta EU-migranter har varit värdefull och unik så att rätt insatser har prioriterats. Ett lokalt nätverk mellan intresserade organisationer inom civilsamhället har också träffats regelbundet för utbyte av erfarenheter.

Samarbetet med Läkare i världen samt husläkarmottagningen för hemlösa har väsentligt bidraget till nödvändig sjukvård.

På nationell nivå har kontakter funnits med nationella samordnaren samt ett nationellt nätverk inom civilsamhället gällande EU-migranter.

Praktikanter och forskare har också tagits emot för att delge erfarenheter.

Effekter av verksamheten/goda exempel:

- * Fler rumäner, än tidigare enligt vår bedömning, har betalat bilskatt och tecknat bilförsäkring
- * Kunskap om var det finns gratis sjukvård har avlastat Akademiska sjukhuset
- * Bättre kunskap om rättigheter och skyldigheter i Sverige och Rumänien.
- * Kyrkor har inte behövt få besök av den rumänska gruppen då vi kunnat ge det stöd de behövt på deras språk.
- * En del rumäner har sökt arbete även om det är svårt att bli rätt anställd.
- * De flesta tredjeländsmedborgare har fått arbete
- * Människor har anmält sig till SFI (främst tredjeländsmedborgare)
- * Kvinnor har fått hjälp till mödravård och börjat använda preventivmedel, särskilt fokus på våld i nära relation.
- * Barn från Rumänien kommer inte till Sverige utan går i skola i hemlandet

Medarbetare

Under 2018 har vi haft en heltid tillsvidareanställd, två visstidsanställda på deltid, 5,5 timme/dag varav en är rumänsktalande socionom, samt en timanställd på 2 timme/dag. Under årets första månader hade vi ytterligare en rumänsktalande visstidsanställd på 5,5 timme/dag, men kunde på grund av ekonomiska skäl inte fortsätta anställningen. 4 volontärer har gjort insatser en fm/vecka, samt några volontärer har kommit ibland. Deras huvuduppgift är att tjänstgöra i köket, men vara tillgängliga vid CV skrivande och jobbsökande vid behov.

Konsekvenser av att dagverksamheten nu stängs

Tyvärr blev samlokalisering med Härbärgen inte av trots att både Härbärgen och Crossroads önskade detta. Vi befarar ett ökat aktivt tiggande. Allmänt finns en okunskap om vilken hjälp rumäner och tredjelandspersoner har rätt till och vilka skyldigheter de har, samt att språkkunskap och kulturförståelse inte är självklart. Vid åtskilliga tillfällen har vi samtalat med *tredjelandsgäster* omkring återresa till det EU land de kommer ifrån, som alternativ till svårigheterna att få arbete i Sverige. Större krav har ställts på gäster från Rumänien att söka arbete i hemlandet där möjligheterna borde vara större. Vi har sett och förstått att risken ökar att privata personers boende kan komma att utnyttjas av gruppen från Rumänien, så de slipper bo i bilar långt från Uppsala. Vi befarar att kriminalitet och prostitution kommer öka, då behovet är att på kort tid få så mycket pengar som möjligt. Eftersom dagverksamheten nu lagts ner finns inte heller en mötesplats på dagtid för de som söker hjälp på en känd och trygg plats. Ingen plats dit såväl myndigheter som andra kan vända sig för att nå målgruppen eller få information.

Ekonomisk redovisning

2018-01-01 – 2018-12-31

Intäkter

Gåvor	110 647
Bidrag Uppsala kommun	1 000 000
Summa	1 110 647

Kostnader

Varor	16 374
Personal	1 213 746
Lokal	120 459
Övriga externa kostnader	31 621
Summa	1 382 200

Totalt - 271 553

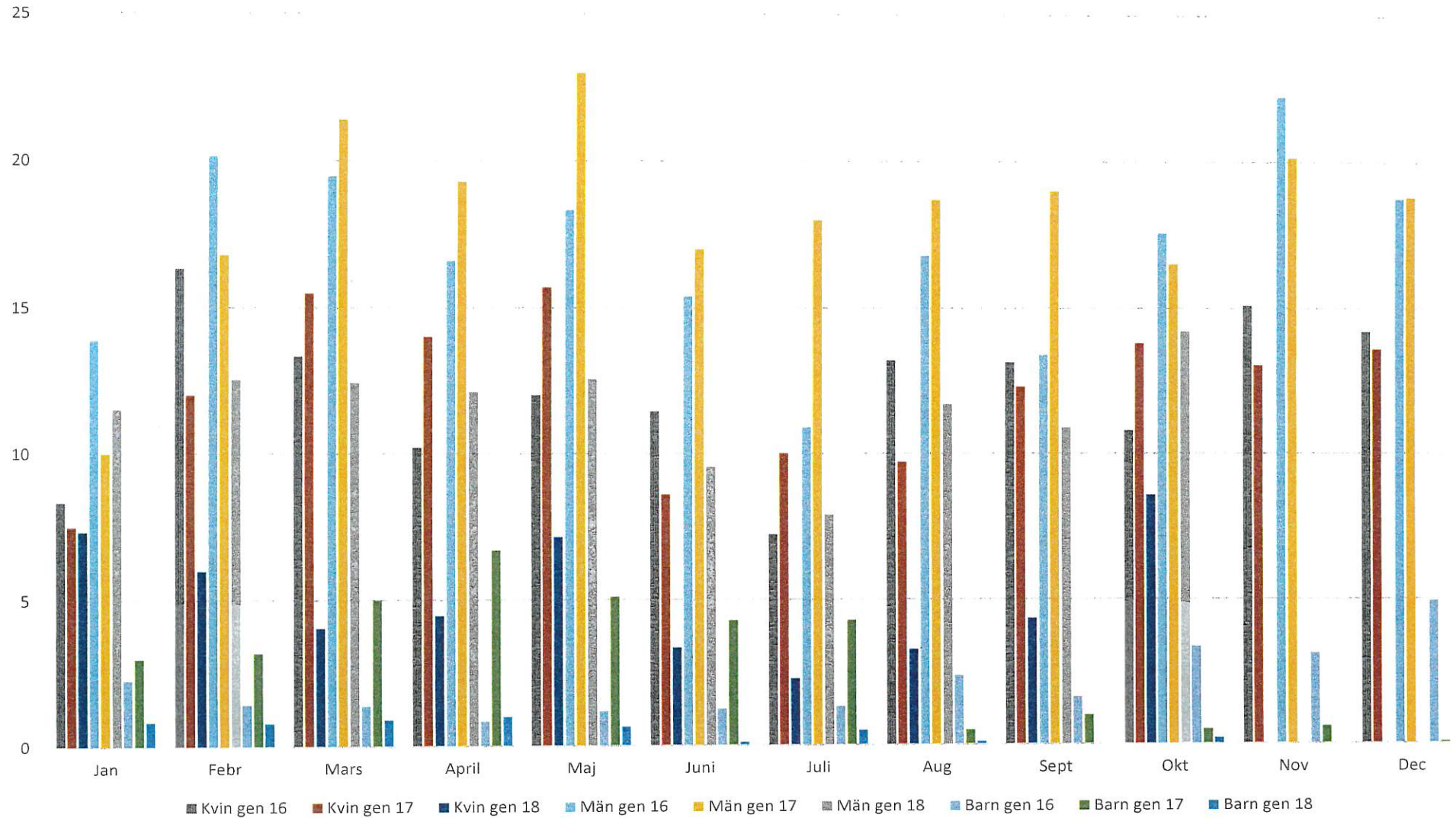
Uppsala 2019-02-04

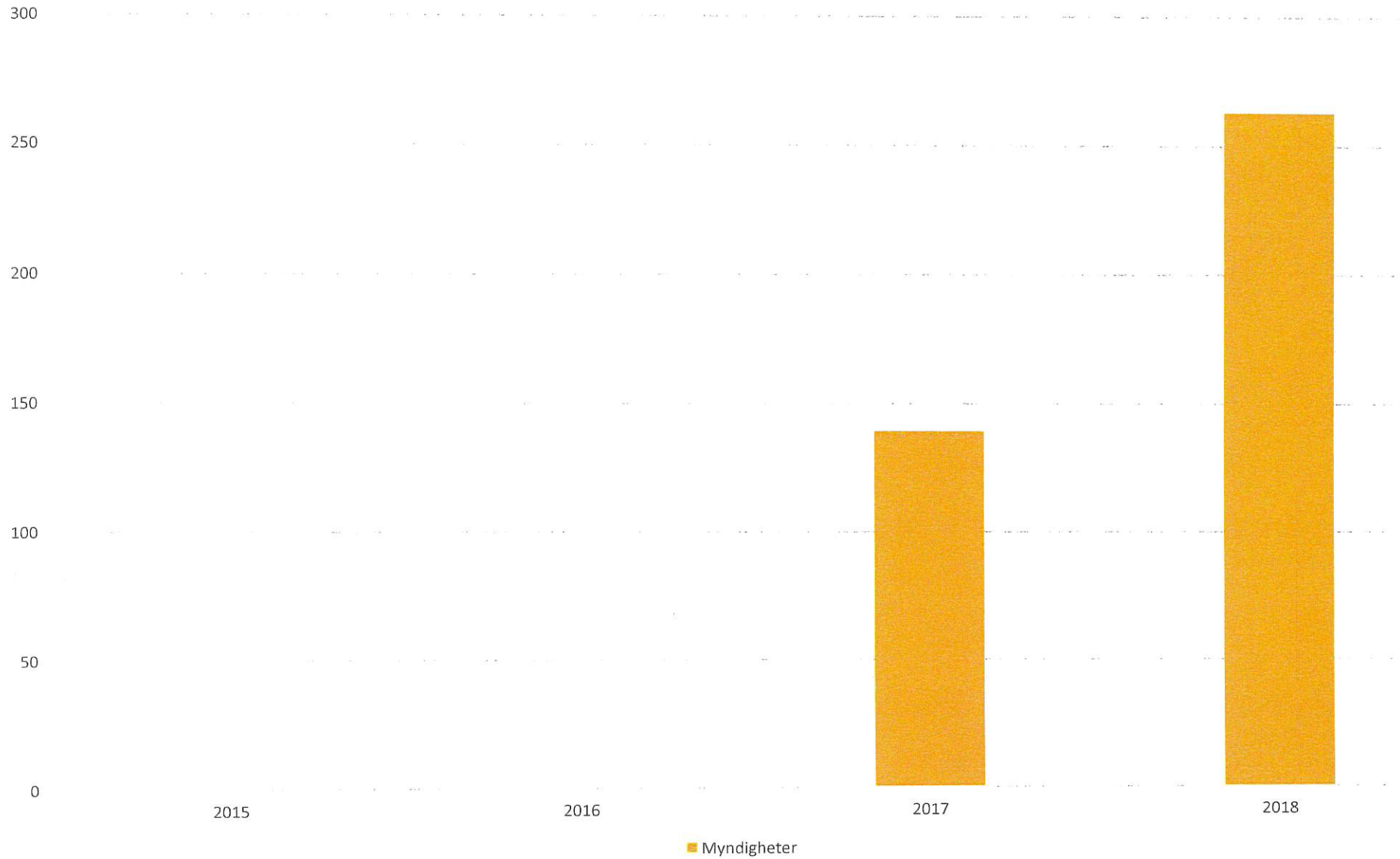
Margaretha S Paras
Direktör
Uppsala Stadsmission

Bilaga: Statistik 2018 och i jämförelse med år 2016 -2017

Statistik för Crossroads Uppsala Stadsmission, besökare genomsnitt per dag 2016, 2017 och 2018

Myndigheter

Hälsa

120
100
80
60
40
20
0

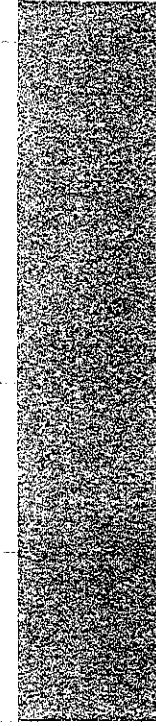
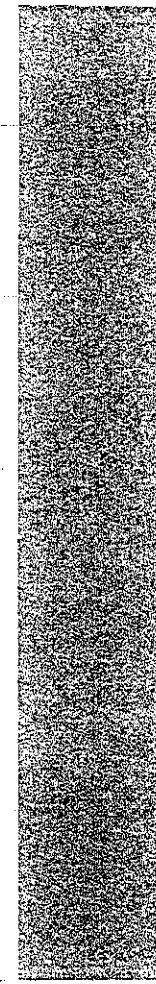
2015

2016

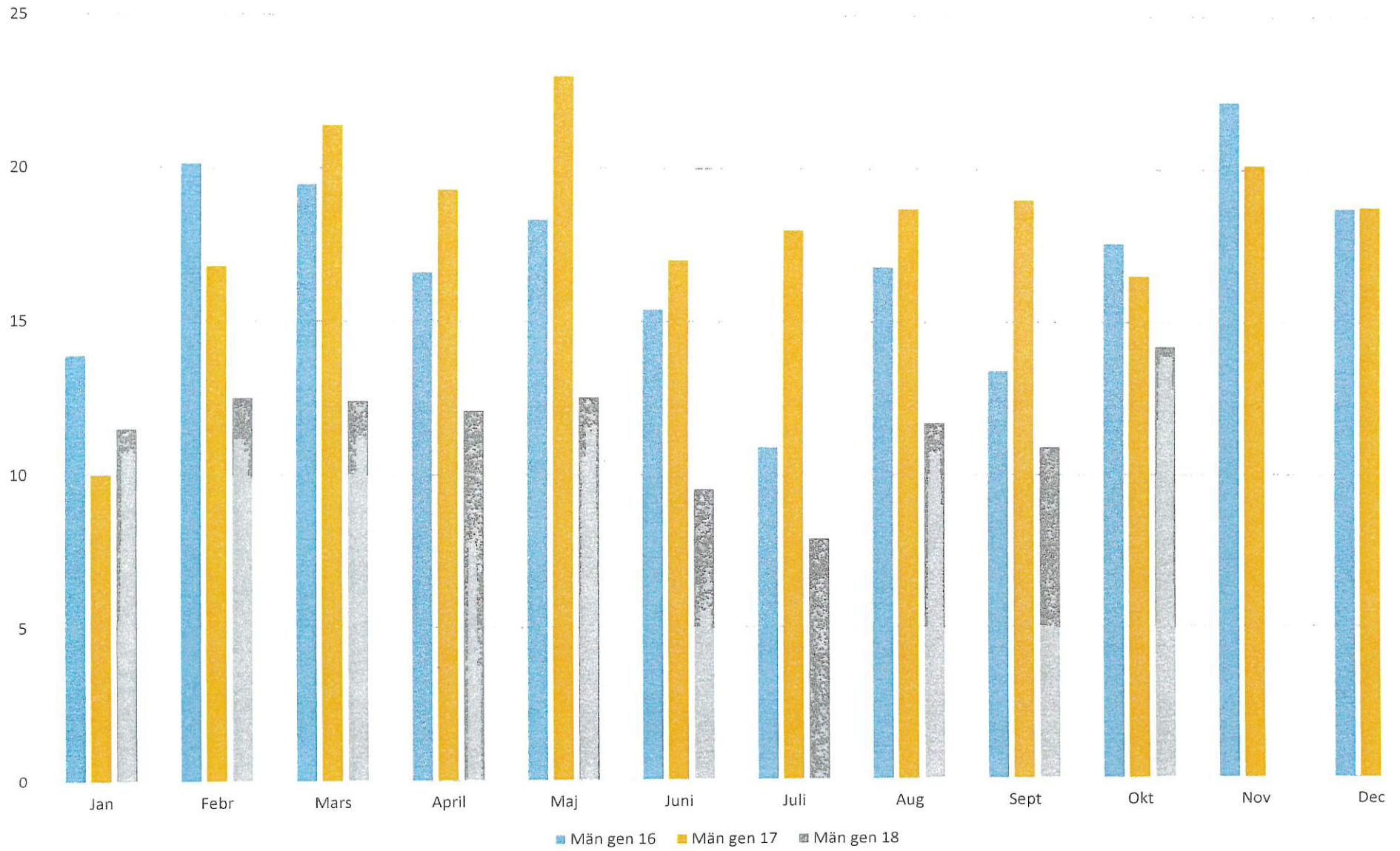
2017

2018

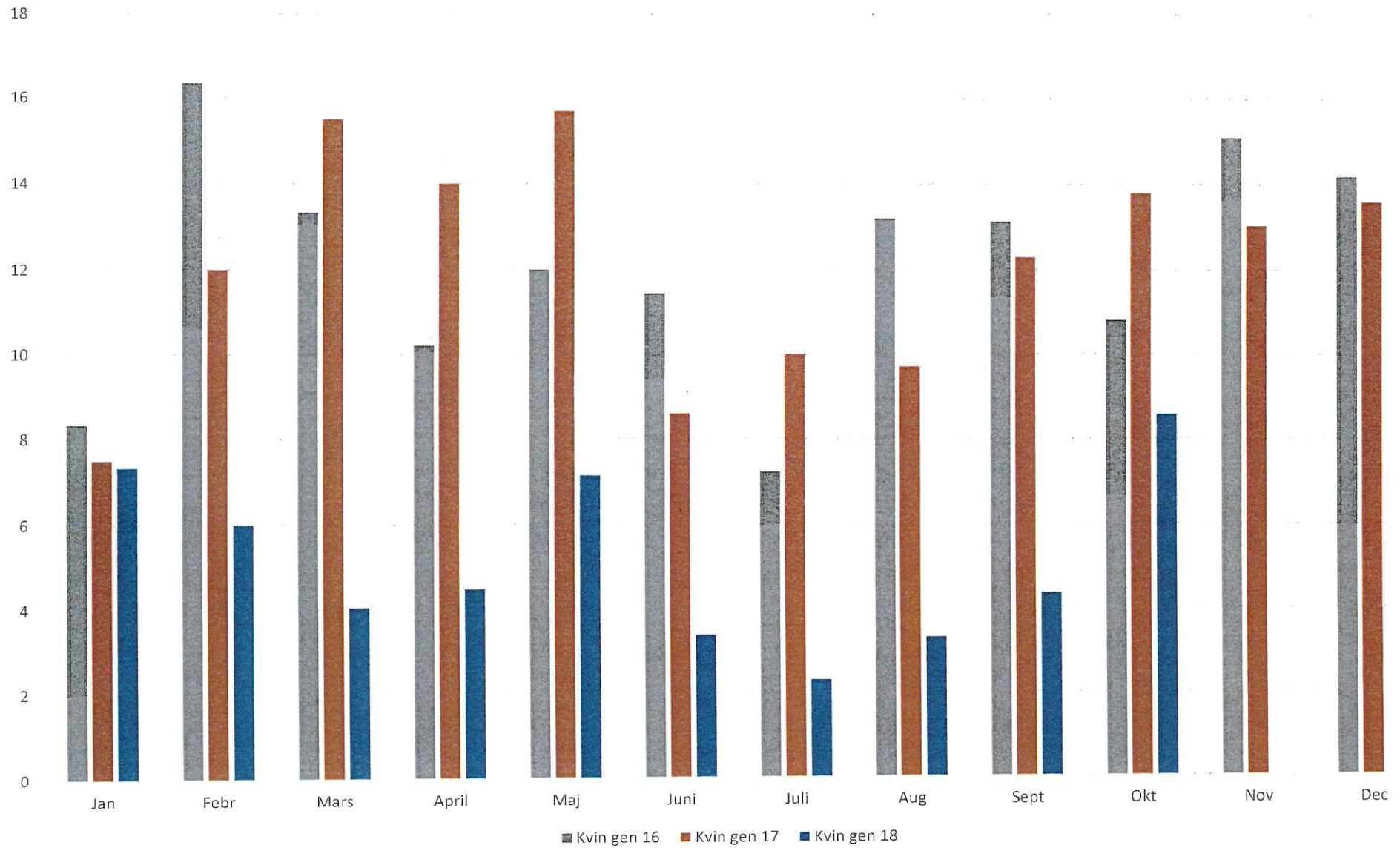
■ Hälsa

Män Crossroads - antal per dag 2016-18

Kvinnor crossroads - genomsnitt per dag 2016-18

Barn Crossroads - antal per dag 2016-18

